

Gerard Genette (*1930)

Francouzský esejista, literární vědec, strukturalista, který vytvořil nový systém formální textové analýzy, naratolog.

Žák Rolanda Barthesa, roku 1967 získal profesuru na Sorboně, jako profesor literatury působil rovněž na École des Hautes Études. Spolu s Todorovem založil roku 1970 časopis *Poétique*.

Soustředil se na literárně teoretické studie o podstatě literárního díla a **strukturalistické práce o kritikovi a umělcovi**. Stejně jako

Foucault a Barthes se pokouší zastříti roli autora a odmítnout psychologizaci textu.

Další jeho práce se soustřeďují na strukturní a funkční analýzu a na naratologická bádání, definování jednotlivých složek díla, rozlišování miméze a diegéze. Vyprávění pak narozdíl od jiných teoretiků, kteří zachovávají dělení textu na fabuli / příběh a syžet / vyprávění, dělí na tři složky. Druhou skupinu ještě štěpí na vlastní akt vyprávění (**narration**) a samotné řazení událostí v textu (**récit**). Odděluje tak výrazně příběh a akt vyprávění, roli vypravěče.

Gérard Gennette také zkoumá způsoby, jak časově řazené události získávají jazykovou podobu. Při **analýze času** v rámci narace sleduje kategorie posloupnosti, trvání, frekvence, způsobu a modu.

Genette je významný i pro sledování přesahů mezi jednotlivými uměními, zabývá se otázkami **transtextuality**, kterou dělí na paratextualitu, metatextualitu, architextualitu, hypertextualitu. Více se pak zabývá poslední kategorií, intertextualitou, sleduje dialogy a závislosti mezi jednotlivými texty.

Literatura:

Figures I-III. Paris 1966-1972.

Nouveau discours du récit. Paris 1983.

Palimpsestes: La littérature au second degré. Paris, Seuil 1982.

Metalepsa : od figúry k fikcii. Bratislava : Kalligram, 2005.

